

z dnia 09 lipca 2021 roku

w sprawie zapewnienia funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w gminie Zaniemyśl.

Na podstawie: ds. 33 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. z 2020 r. poz. 713 z póź. zm.) w związku z ds. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. z 2021 r. poz. 305) oraz Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84) zarządzam, co następuje:

§ 1

Ilekcrc w niniejszym zarządzeniu jest mowa o:

- 1) urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Zaniemyśl,
- 2) gminie – należy przez to rozumieć gminę Zaniemyśl,
- 3) jednostce organizacyjnej – należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną gminy zaliczaną do sektora finansów publicznych,
- 4) kierownikowi jednostki organizacyjnej – należy przez to rozumieć kierowników i dyrektorów jednostek organizacyjnych gminy,
- 5) standardach – należy przez to rozumieć Standardy kontroli zarządczej, o których mowa w Komunikacie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- 6) Wójtce – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Zaniemyśl,
- 7) koordynatorze – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Wójta pracownika, sprawującego nadzór nad funkcjonowaniem kontroli zarządczej oraz realizacją jej procedur,
- 8) właścicieli zadania – należy przez to rozumieć osobę odpowiedzialną za planowanie, realizację i monitorowanie realizacji przypisanych dla niego zadań i celów, zgodnie z procedurą trybu wyznaczania zadań i celów w urzędzie, oraz identyfikowanie i analizowanie ryzyka w odniesieniu do tych zadań i celów.

§ 2

System kontroli zarządczej w gminie funkcjonuje następująco:

- 1) I poziom kontroli zarządczej funkcjonuje w urzędzie, przy czym dokumenty i działania stanowiące potwierdzenie realizacji standardów zostały określone w **załączniku nr 1** do zarządzenia,
- 2) II poziom kontroli zarządczej funkcjonuje w gminie, w jej jednostkach organizacyjnych. Zasady nadzoru Wójta nad zapewnieniem funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych zostały określone w **załączniku nr 2** do zarządzenia.

§ 3

1. Zorganizowanie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy powierzam podinspektorowi ds. organizacyjno – kancelaryjnych – koordynatorowi. Każdy pracownik urzędu wspiera funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej uczestnicząc w realizowaniu procedur przewidzianych dla zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej oraz działając zgodnie ze standardami.
2. Zorganizowanie systemu kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych gminy powierzam kierownikom tych jednostek.

§ 4

1. Zobowiązuję kierowników jednostek organizacyjnych gminy do składania Wójtowi oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w kierowanej jednostce za dany rok, w terminie do 30 kwietnia następnego roku, za wyjątkiem oświadczeń za rok 2020, których termin ustala się do 30 sierpnia 2021 r.
2. Zobowiązuję koordynatora do składania pisemnego raportu z funkcjonowania procedur kontroli zarządczej w terminie do 31 marca za rok poprzedni. Za rok 2020 – termin do 30 września 2021 r.

§ 5

Traci moc zarządzenie Nr 20 Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Zaniemyśl oraz zasad jej koordynacji.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Sporządziła: Agata Kubasiewicz

Wójt Gminy Zaniemyśl

/-/ Justyna Dąbrowska

**Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 272
Wójta Gminy Zaniemyśl z dnia 09 lipca 2021 roku**

Tabela usystematyzowania zasad, procedur i dokumentów składających się na kontrolę zarządczą w Urzędzie Gminy Zaniemyśl.

Nr standardu:	Treść standardu:	Opis spełnienia standardu:
<p>A1</p> <p>PRZESTRZEGANIE</p> <p>WARTOŚCI</p> <p>ETYCZNYCH</p>	<p>Osoby zarządzające i pracownicy powinni być świadomi wartości etycznych przyjętych w jednostce i przestrzegać ich przy wykonywaniu powierzonych zadań. Osoby zarządzające powinny wspierać i promować przestrzeganie wartości etycznych dając dobry przykład codziennym postępowaniem i podejmowanymi decyzjami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obowiązujące przepisy prawne (m. in. zasady wynikające z kpa i Ordynacji podatkowej, przepisy ustawy o pracownikach samorządowych), 2. Regulamin organizacyjny urzędu. 3. Regulamin pracy urzędu. 4. Zakresy czynności pracowników. 5. Kodeks etyczny dla pracowników urzędu. 6. Wewnętrzne unormowania polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej.
<p>A2</p> <p>KOMPETENCJE</p> <p>ZAWODOWE</p>	<p>Należy zadbać, aby osoby zarządzające i pracownicy posiadali wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone zadania. Proces zatrudnienia powinien być prowadzony w sposób zapewniający wybór najlepszego kandydata na dane stanowisko pracy. Należy zapewnić rozwój kompetencji zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Służba przygotowawcza w urzędzie. 2. Ocena okresowa pracowników. 3. Nabory na stanowiska urzędnicze.

	pracowników jednostki i osób zarządzających.	
A3 STRUKTURA ORGANIZACYJNA	Struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do jej aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulamin organizacyjny urzędu. 2. Zakresy czynności pracowników.
A4 DELEGOWANIE UPRAWNIENÍ	Należy precyzyjnie określić zakres uprawnień delegowanych poszczególnym osobom zarządzającym lub pracownikom. Zakres delegowanych uprawnień powinien być odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji, stopnia ich skomplikowania i ryzyka z nim związanego. Zaleca się delegowanie uprawnień do podejmowania decyzji, zwłaszcza tych o bieżącym charakterze. Przyjęcie delegowania uprawnień powinno być potwierdzone podpisem.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulamin organizacyjny urzędu. 2. Zarządzenia Wójta delegujące kompetencje na podległych pracowników. 3. Zakresy czynności pracowników. 4. Upoważnienia pracowników do działania w imieniu organu. 5. Upoważnienia pracowników związane z ochroną danych.

<p>B5</p> <p>MISJA</p>	<p>Należy rozważyć możliwość wskazania celu istnienia jednostki w postaci krótkiego i syntetycznego opisu misji. Misja urzędu jednostki samorządu terytorialnego odpowiednio do tej jednostki.</p>	<p>1. Ustawa o samorządzie gminnym.</p> <p>2. Strategia dla Gminy Zaniemyśl.</p>
<p>B6</p> <p>OKREŚLENIE CELÓW I ZADAŃ, MONITOROWANIE I OCENA ICH REALIZACJI</p>	<p>Cele i zadania należy określać jasno i w co najmniej rocznej perspektywie. Ich wykonanie należy monitorować za pomocą wyznaczonych mierników. W jednostce nadrzędnej lub nadzorującej należy zapewnić odpowiedni system monitorowania realizacji celów i zadań przez jednostki podległe lub nadzorowane. Zaleca się przeprowadzanie oceny realizacji celów i zadań uwzględniając kryterium oszczędności, efektywności i skuteczności. Należy zadbać, aby określając cele i zadania wskazać także jednostki, komórki organizacyjne lub osoby odpowiedzialne bezpośrednio za ich wykonanie oraz zasoby przeznaczone do ich realizacji.</p>	<p>Realizacja za pośrednictwem procedury wyznaczania zadań i celów.</p> <p>Monitorowanie jest realizowane także w ramach działań bieżących oraz analiz sprawozdań z działalności i wykonania budżetu.</p>
<p>B7</p> <p>IDENTYFIKACJA RYZYKA</p>	<p>Nie rzadziej niż raz w roku należy dokonać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. W urzędzie należy uwzględnić, że cele i zadania są realizowane także</p>	<p>Realizacja za pośrednictwem procedury zarządzania ryzykiem.</p> <p>Niezależnie od procedury identyfikacji ryzyka w odniesieniu do planu zadań i celów, każdy pracownik</p>

	przez jednostki podległe lub nadzorowane.	na bieżąco identyfikuje i szacuje ryzyko w obrębie zadań, które wykonuje.
B8 ANALIZA RYZYKA	W stosunku do każdego istotnego ryzyka powinno się określić rodzaj reakcji (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie). Należy określić działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu.	Realizacja za pośrednictwem procedury zarządzania ryzykiem. Niezależnie od procedury identyfikacji ryzyka w odniesieniu do planu zadań i celów, każdy z pracowników podejmuje właściwą reakcję na zidentyfikowane ryzyko w ramach swoich kompetencji a w razie potrzeby w porozumieniu ze swoim bezpośrednim przełożonym.
B9 REAKCJA NA RYZYKO	W stosunku do każdego istotnego ryzyka powinno się określić rodzaj reakcji (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie). Należy określić działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu.	Realizacja za pośrednictwem procedury zarządzania ryzykiem. Niezależnie od procedury identyfikacji ryzyka w odniesieniu do planu zadań i celów, każdy z pracowników podejmuje właściwą reakcję na zidentyfikowane ryzyko w ramach swoich kompetencji, a w razie potrzeby w porozumieniu ze swoim bezpośrednim przełożonym.
C10 DOKUMENTOWANIE SYSTEMU KONTROLI ZARZĄDCZEJ	Procedury wewnętrzne, instrukcje, wytyczne, dokumenty określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników i inne dokumenty wewnętrzne stanowią dokumentację systemu kontroli zarządczej. Dokumentacja powinna być	1. Wewnętrzne procedury właściwe dla realizacji standardów kontroli zarządczej, w tym w szczególności: 1) polityka rachunkowości obowiązująca w urzędzie, 2) instrukcja w sprawie obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych,

	<p>spójna i dostępna dla wszystkich osób, dla których jest niezbędna.</p>	<p>3) instrukcja obiegu korespondencji i dokumentów, 4) regulamin organizacyjny, 5) regulamin pracy, 6) regulamin wynagradzania, 7) statut urzędu, 8) zakresy czynności, 9) plan zadań i celów, 10) polityka bezpieczeństwa i instrukcja zarządzania Systemem Informatycznym, 11) procedura udzielania zamówień publicznych poniżej wartości progu ustawowego.</p>
<p>C11 NADZÓR</p>	<p>Należy prowadzić nadzór nad wykonaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji.</p>	<p>1. Regulamin organizacyjny. 2. Statut gminy. 3. Polityka rachunkowości. 4. Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych. 5. Umowy z kontrahentami. 6. Umowy związane z zewnętrznym finansowaniem. 7. Zasady nadzoru nad funkcjonowaniem kontroli zarządcze1 na II poziomie. 8. Sprawozdania z działalności jednostek organizacyjnych 9. Sprawozdania budżetowe.</p>

<p>C12</p> <p>CIĄGŁOŚĆ DZIAŁALNOŚCI</p>	<p>Należy zapewnić istnienie mechanizmów służących utrzymaniu ciągłości działalności jednostki sektora finansów publicznych wykorzystując, między innymi, analizę ryzyka,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakresy czynności. 2. Delegowanie uprawnień w drodze zarządzeń i upoważnień Wójta. 3. Zadania realizowane przez informatyka w urzędzie. 4. Polityka bezpieczeństwa i instrukcja zarządzania Systemem Informatycznym. 5. Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych. 6. Instrukcja obiegu korespondencji i dokumentacji. 7. Struktura organizacyjna urzędu.
<p>C13</p> <p>OCHRONA ZASOBÓW</p>	<p>Należy zadbać, aby dostęp do zasobów jednostki miały wyłącznie upoważnione osoby. Osobom zarządzającym i pracownikom należy powierzyć odpowiedzialność za zapewnienie ochrony i właściwe wykorzystanie zasobów jednostki.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka bezpieczeństwa i instrukcja zarządzania Systemem Informatycznym. 2. Polityka rachunkowości. 3. Struktura organizacyjna. 4. Instrukcje wewnętrzne dotyczące bezpieczeństwa osób i mienia.
<p>C14</p> <p>SZCZEGÓŁOWE MECHANIZMY KONTROLI DOTYCZĄCE OPERACJI FINANSOWYCH</p>	<p>Powinny istnieć przynajmniej następujące mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych:</p> <p>a) rzetelne i pełne dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka rachunkowości urzędu, 2. Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych. 3. Regulamin organizacyjny 4. Statut Gminy.

	<p>b) zatwierdzanie (autoryzacja) operacji finansowych przez kierownika jednostki lub osoby przez niego upoważnione,</p> <p>c) podział kluczowych obowiązków,</p> <p>d) weryfikacja operacji finansowych i gospodarczych przed i po realizacji.</p>	<p>6. Statuty jednostek pomocniczych.</p> <p>7. Przepisy powszechnie obowiązujące m. in. ustawa o rachunkowości.</p> <p>8. Zapisy umowne, których gmina jest stroną.</p>
C15 MECHANIZMY KONTROLI DOTYCZĄCE SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH	Należy określić mechanizmy służące zapewnieniu bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych.	<p>1. Polityka bezpieczeństwa i instrukcja zarządzania Systemem Informatycznym.</p> <p>2. Działalność Administratora Bezpieczeństwa Informacji i Administratora Systemu Informatycznego.</p>
D16 BLEŻĄCA INFORMACJA	Osobom zarządzającym i pracownikom należy zapewnić w odpowiedniej formie i czasie właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań.	<p>1. Wewnętrzna sieć telefoniczna. 2. Poczta elektroniczna.</p> <p>3. Internet.</p> <p>4. Cykliczne narady z kierownictwem.</p>
D17 KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA	Należy zapewnić efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki oraz w obrębie działu administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego	<p>1. Regulamin organizacyjny.</p> <p>2. Unormowania związane z instrukcją kancelaryjną oraz instrukcją obiegu korespondencji i dokumentów.</p> <p>3. Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.</p>

		<p>4. Narady kierowników z podległymi pracownikami.</p> <p>5. Narady Wójta z kierownictwem.</p> <p>6. Cykliczne narady kadry kierowniczej.</p> <p>7. Okazjonalne spotkania kierownictwa urzędu ze wszystkimi pracownikami.</p>
<p>D18</p> <p>KOMUNIKACJA ZEWNĘTRZNA</p>	<p>Należy zapewnić efektywny system wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiągnięcie celów i realizację zadań.</p>	<p>1. Strona internetowa urzędu.</p> <p>2. Oficjalny profil Wójta na portalu społecznościowym.</p> <p>4. Tablice ogłoszeń w urzędzie.</p> <p>5. Przyjęcia interesantów zewnętrznych.</p> <p>6. BIP.</p> <p>7. Procedury udzielania informacji publicznej.</p>
<p>E19</p> <p>MONITOROWANIE SYSTEMU KONTROLI ZARZĄDCZEJ</p>	<p>Należy monitorować skuteczność poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej, co umożliwi bieżące rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów.</p>	<p>1. Procedury związane z realizacją standardów kontroli zarządczej.</p> <p>2. Kierownicy jednostek organizacyjnych składają plany zadań i zaplanowanych do osiągnięcia celów wraz z miernikami, jak również sprawozdania z działalności.</p> <p>3. Wykorzystanie narzędzi związanych z komunikacją wewnętrzną i informacją bieżącą (narady).</p>
<p>E20</p>	<p>Zaleca się przeprowadzenie co najmniej raz w roku</p>	<p>Procedury samooceny.</p>

<p>SAMOOCENA</p>	<p>samooceny systemu kontroli zarządczej przez osoby zarządzające i pracowników jednostki, Samoocena powinna być ujęta w ramy procesu odrębnego od bieżącej działalności i udokumentowana.</p>	
<p>E21</p> <p>UZYSKANIE ZAPEWNIENIA O STANIE KONTROLI ZARZĄDCZEJ</p>	<p>Źródłem uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej przez kierownika jednostki powinny być w szczególności wyniki: monitorowania, samooceny oraz przeprowadzonych kontroli.</p> <p>Zaleca się coroczne potwierdzenie uzyskania powyższego zapewnienia w formie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok.</p>	<p>Kierownicy jednostek organizacyjnych gminy składają zapewnienie o stanie kontroli zarządczej.</p>

II poziom kontroli zarządczej w Gminie Zaniemyśl

§ 1

Wójt sprawuje kontrolę realizacji przez jednostki organizacyjne celów i zadań Gminy poprzez:

- 1) kontrolę prowadzoną w jednostce organizacyjnej w ramach nadzoru,
- 2) analizę sprawozdań z realizacji planu działalności składanych przez kierowników jednostek,
- 3) analizę zidentyfikowanego ryzyka,
- 4) analizę wyników kontroli zewnętrznych prowadzonych w jednostce,
- 5) analizę wyników oceny kontroli zarządczej w jednostce organizacyjnej Gminy dokonanej przez kontrolę wewnętrzną,
- 6) oświadczenia o stanie kontroli zarządczej składane przez kierowników jednostek.

§ 2

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych są zobowiązani do sporządzenia planu działalności jednostki, określającego cele i zadania kierowanej przez siebie jednostki organizacyjnej w co najmniej rocznej perspektywie.
2. Plan działalności, o którym mowa w ust. 1 sporządza się z uwzględnieniem celów przyjętych do realizacji w planie działania Gminy sporządzonym przez Wójta.
3. Wójt monitoruje realizację celów i zadań danej jednostki w szczególności poprzez analizę składanych przez kierowników tych jednostek sprawozdań z realizacji przyjętych celów i zadań.

§ 3

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych nie rzadziej niż raz w roku identyfikują i poddają analizie ryzyka związane z realizacją poszczególnych celów i zadań jednostki.
2. Wyniki analizy ryzyka kierownicy jednostek organizacyjnych przekazują Wójtowi w celu zidentyfikowania zagrożenia realizacji celów oraz podjęcia działań zmniejszających dane ryzyko do poziomu akceptowalnego.

§ 4

1. Zobowiązuję kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Zaniemyśl do składania Wójtowi Gminy oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w kierowanej przez siebie jednostce za rok poprzedni.
2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy składają do dnia 15 marca każdego roku za wyjątkiem roku 2021 – do 30 września 2021 r.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych sporządzają oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, w oparciu o wewnętrzne uregulowania w tym zakresie, obowiązujące w danej jednostce organizacyjnej.
4. Zobowiązuję kierowników jednostek do dokumentowania informacji, na podstawie których sporządzają oświadczenie, o którym mowa w ust. 1.